

Z BLOGU IUSTORIA

Výživné po novele: kolik, jak dlouho a co když neplatí

Jak se po novele 2026 počítá výživné, co dělat když druhý rodič neplatí a kdy žádat o snížení. Přehledně a bez zbytečného stresu.

MGR. BÁRA BARTOŇKOVÁ

27. 2. 2026 · 8 min čtení

Vím, že výživné je téma, které v lidech vyvolává silné emoce. Na jedné straně rodič, který se stará o dítě a potřebuje finanční jistotu. Na druhé straně rodič, který platí a chce vědět, že je to spravedlivé. A uprostřed dítě, které si nic z toho nevybralo. Pojďme si to rozebrat klidně — krok za krokem, bez emocí navíc. Širší kontext celé novely najdete v článku [Co se změnilo v rodinném právu od ledna 2026](#); pokud vás zajímá, jak soudy dnes posuzují nepřezkoumatelné výživné, doporučuji i část 9 článku [Spor o děti — co musíte vědět jako rodič](#).

Jak se výživné počítá

Český zákon nestanoví žádnou tabulku ani kalkulačku na výživné. To překvapí hodně lidí, protože v mnoha jiných zemích takové tabulky existují. U nás soud posuzuje každý případ individuálně na základě tří hlavních kritérií:

Příjmové a majetkové poměry povinného rodiče. Nejen aktuální příjem, ale i takzvané příjmové možnosti — tedy kolik by rodič mohl vydělávat, kdyby se o to snažil. Soud tak může přihlédnout i k situaci, kdy rodič záměrně snižuje svůj příjem, aby platil méně.

Odůvodněné potřeby dítěte. Ty se odvíjejí od věku dítěte, jeho zdravotního stavu, vzdělávání, mimoškolních aktivit a celkové životní úrovně, na kterou bylo zvyklé během manželství.

Životní úroveň rodiče. Zákon říká, že dítě má právo podílet se na životní úrovni rodičů. Pokud jeden z rodičů žije nadstandardně, výživné by to mělo odrážet.

V praxi se částky pohybují v širokém rozpětí — od několika tisíc korun měsíčně u běžných příjmů po desítky tisíc u vysokopříjmových rodičů. Neexistuje „správná“ částka, která by platila pro všechny.

Co se změnilo novelou 2026

Novela přinesla několik důležitých změn, které stojí za pozornost:

Přesnější zjišťování příjmů. Soudy mají nyní širší nástroje k tomu, aby zjistily skutečné majetkové poměry povinného rodiče. To je důležité zejména u podnikatelů, kde příjmy nebývají tak transparentní jako u zaměstnanců.

Zvýšený zákonný úrok z prodlení. Pokud rodič neplatí výživné včas, naběhne mu vyšší úrok z prodlení než dříve. To má sloužit jako motivace platit řádně a včas.

Postoupení pohledávky. Novinka, která může výrazně pomoci rodičům, kteří na výživné marně čekají. Nově je možné pohledávku na výživné postoupit — tedy převést právo na vymáhání na třetí osobu, typicky specializovanou společnost. Ta výživné vymůže a oprávněný rodič dostane peníze bez toho, aby musel sám procházet exekucním řízením.

Zúžení trestní odpovědnosti. Trestný čin zanedbání povinné výživy byl novelou upřesněn. Cílem je odlišit skutečně záměrné neplacení od situací, kdy rodič objektivně nemůže platit — například kvůli ztrátě zaměstnání nebo nemoci.

Když druhý rodič neplatí

Toto je bohužel velmi častá situace. Co můžete dělat?

Exekuce. Pokud máte pravomocný rozsudek nebo schválenou dohodu o výživném, můžete podat návrh na exekuci. Exekutor může srážet peníze z platu, z účtu, zpeněžit majetek povinného. Je to efektivní nástroj, ale vyžaduje čas a trpělivost.

Trestní oznámení. Pokud rodič neplatí výživné déle než čtyři měsíce, může se jednat o trestný čin. Po novele je ovšem potřeba prokázat, že neplacení je úmyslné — tedy že rodič platit může, ale nechce. Trestní oznámení není pomsta — je to krajní prostředek, když selhalo vše ostatní. Pokud zvažujete tento krok, nebo naopak někdo takové oznámení podal na vás, přečtěte si článek [Trestní oznámení — co se stane, když ho někdo podá na vás](#).

Postoupení pohledávky. Nová možnost, o které jsem psala výše. Může být praktickým řešením pro rodiče, kteří nemají sílu nebo prostředky vymáhat výživné sami. Je důležité pečlivě zvážit podmínky — společnost, která pohledávku odkoupí, si samozřejmě účtuje provizi.

Náhradní výživné od státu. V některých případech je možné požádat o náhradní výživné, které vyplácí stát. Částka je omezená a podmínky poměrně přísné, ale pro rodiče v těžké situaci to může být důležitá záchranná síť.

Když platíte, ale změnily se okolnosti

Život se mění. Ztráta zaměstnání, nemoc, nové rodinné poměry — to vše může ovlivnit vaši schopnost platit. A zákon s tím počítá.

Návrh na snížení výživného. Pokud se vaše příjmové poměry výrazně zhoršily, můžete podat návrh na snížení výživného k soudu. Důležité je, aby změna byla podstatná a objektivní — nikoliv záměrná.

Kdy to má smysl. Pokud jste přišli o práci a aktivně hledáte novou. Pokud jste vážně onemocněli. Pokud se vám narodilo další dítě a vaše vyživovací povinnosti se rozšířily. To vše jsou legitimní důvody.

Kdy to smysl nemá. Pokud jste dobrovolně odešli z dobře placené práce. Pokud jste převedli majetek na někoho jiného, abyste se vyhnuli platbě. Soud tyto situace rozpozná a snížení nepřizná.

Důležité: Dokud soud nerozhodne o snížení, platí původní částka. Nemůžete jednostranně rozhodnout, že budete platit méně. Dluhy na výživném se sčítají a mohou vést k exekuci.

Výživné není bitva

Chápu, že výživné je často zdrojem napětí mezi rodiči. Ale je důležité si uvědomit, pro koho výživné je — pro dítě. Není to nástroj trestu, odplaty ani manipulace. Je to peněžní příspěvek na potřeby člověka, který se o sebe nemůže postarat sám.

Pokud se na výživném nedokážete dohodnout, pomohou vám dva kroky: konzultace s advokátem, který vám řekne, co je v dané situaci reálné, a případně mediace, kde můžete hledat řešení, které bude fungovat pro obě strany — a hlavně pro dítě.

Výživné má svá pravidla, své postupy a své limity. Ať už jste na kterékoliv straně — vymáháte, nebo platíte — máte práva, která vám pomohou situaci zvládnout.

Pokud si nevíte rady, obraťte se na advokáta. Ne proto, že by to byla „válka“, ale proto, že každý si zaslouží vědět, na čem je.

Vymáháte výživné, nebo naopak chcete požádat o jeho úpravu? V rodinném právu vám pomohu najít nejrychlejší legální cestu — od návrhu po exekuci nebo naopak po podložený návrh na snížení. [Napište nám.](#)

Výživné po novele: kolik, jak dlouho a co když neplatí

Mgr. Bára Bartoňková · Publikováno 27. 2. 2026

<https://www.iustoria.cz/blog/vyzivne-po-novele-2026/>

Text je dílem chráněným autorským právem. Sdílení celého dokumentu bez úprav je vítáno; přebírání částí do jiných textů jen s uvedením zdroje. © IUSTORIA, advokátní kancelář, s.r.o.